

SUMARI

PRESENTACIÓ DEL DIRECTOR, EMMANUEL GUIGON	2
ESDEVENIMENTS DESTACATS	3
PROGRAMACIÓ EXPOSITIVA	6
<i>LA CUINA DE PICASSO</i>	7
<i>PICASSO DESCOBREIX PARÍS</i>	12
<i>PABLO PICASSO I ELS EDITORS GUSTAVO GILI</i>	16
<i>SABARTÉS PER PICASSO PER SABARTÉS</i>	21
<i>CHEFS-D'ŒUVRE - EXPOSICIÓ HORS MURS</i>	25
INVESTIGACIÓ I RECERCA	26
RESTAURACIÓ I CONSERVACIÓ PREVENTIVA	30
PUBLICACIONS	32
GESTIÓ DE PÚBLICS	33
VACCA AL MUSEU PICASSO	34
SERVEIS EDUCATIUS I ACTIVITATS	35
CRÈDITS FOTOGRÀFICS	38

EMMANUEL GUIGON - DIRECTOR DEL MUSEU PICASSO

La programació d'un museu ha d'afirmar la seva singularitat respecte a la seva història, el seu entorn i la col·lecció, especialment excepcional en el cas del Museu Picasso, centrat en el període de formació i en els primers anys de carrera de l'artista, la qual cosa el converteix en un centre de referència. Aquesta perspectiva ha d'integrar necessàriament el públic al cor de la vida del Museu i ha de fer efectius tots els esforços d'investigació i de difusió que li són propis.

1

És important crear cites anuals amb l'organització amb una exposició de prestigi sobre un tema original que permeti arribar a un públic diversificat, tant local com turista, si és possible en col·laboració amb una o més institucions nacionals i internacionals. Paral·lelament, i per completar la programació, s'han de planificar mostres temporals de format mitjà que s'associïn a exposicions temàtiques per posar en relleu aspectes desconeguts o més complexos de les col·leccions del Museu Picasso. Aquesta diversitat en la programació ha d'afavorir la barreja de públics.

També és indispensable trobar un equilibri entre les exposicions temàtiques i les monogràfiques, d'una banda, i entre *blockbusters* i exposicions centrades en el descobriment i la investigació, de l'altra. Malgrat el gran nombre de mostres consagrades cada any a l'obra de Picasso, és important produir i coproduir manifestacions inèdites, com ja ho ha fet el Museu Picasso en el passat. Amb la finalitat de renovar la percepció de Picasso, sembla indispensable proposar noves imatges més globals i lectures multidisciplinàries, com a *La cuina de Picasso*.

Un aspecte fonamental és proposar una relació directa de l'obra de Picasso amb la creació contemporània. Mitjançant programes de creació pròpia, cal treballar un diàleg radical amb la cultura del segle XXI al Museu a propòsit de Picasso. Qui està construint els discursos de la contemporaneïtat a través de la creació, en l'àmbit de les arts visuals, les arts digitals, el disseny especulatiu, la música i la literatura? El Museu té la capacitat i la responsabilitat d'incorporar un component experimental en els programes expositius i d'activitats, d'inventar noves formes que incloguin la creació contemporània en la programació. La contaminació dels espais museístics des de les propostes d'instal·lacions i performances és sens dubte una via molt productiva que cal explorar i que permetrà que el Museu s'obri a nous públics.

ESDEVENIMENTS DESTACATS

GENER 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

**31/1/2018 RP PRESENTACIÓ
PROGRAMACIÓ 2018**

FEBRER 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

15/2/2018 - 15/3/2018 JOMA

MARÇ 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

9/3/2018 - 1/4/2018 VACCA

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

5/4/2018 - 26/4/2018 TALLER POR? JO NO!

ABRIL 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg

MAIG 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

JUNY 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

23/5/2018 RP LA CUINA DE PICASSO EXPOSICIÓ DEL 25/5/2018 AL 30/9/2018

JULIOL 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

AGOST 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

SETEMBRE 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
					1	2
3	4	5	6	7	8**	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

04/09/2018 CHEFS D'ŒUVRE

17/09/2018 RP PICASSO DESCOBREIX PARÍS EXPOSICIÓ DEL 18/9/2018 AL 6/1/2019

30/09/2018 FINALITZA L'EXPOSICIÓ LA CUINA DE PICASSO

OCTUBRE 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

18/10/2018 RP BIG DRAW

21/10/2018 BIG DRAW

NOVEMBRE 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
----	----	----	----	----	----	----

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

21/11/2018 RP SABARTÉS PER
 PICASSO PER SABARTÉS I PABLO PICASSO
 I ELS EDITORS GUSTAVO GILI
 EXPOSICIÓ DEL 23/11/2018 AL 24/2/2019

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

DESEMBRE 2018

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
----	----	----	----	----	----	----

GENER 2019

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

6/1/2019 FINALITZA L'EXPOSICIÓ PICASSO DESCOBREIX PARÍS

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

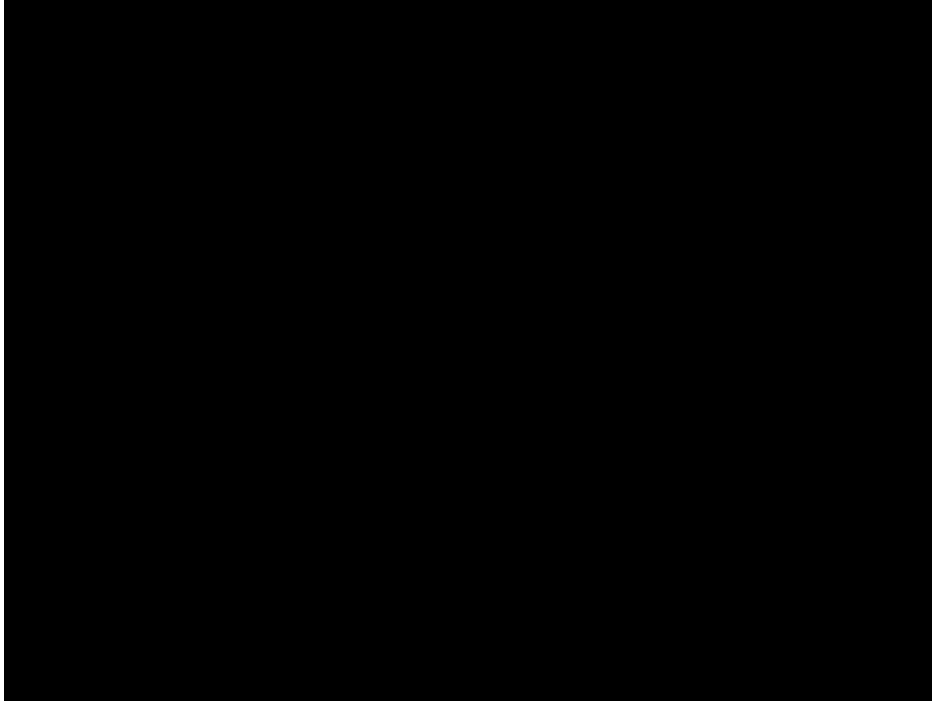
24/2/2019 FINALITZEN LES EXPOSICIONS SABARTÉS PER
 PICASSO PER SABARTÉS I
 PABLO PICASSO I ELS EDITORS GUSTAVO GILI

FEBRER 2019

dl	dt	dc	dj	dv	ds	dg
----	----	----	----	----	----	----

PROGRAMACIÓ EXPOSITIVA

La cuina de Picasso

25.05.2018
30.09.2018

L'EXPOSICIÓ TÉ COM A EIX PRINCIPAL EL TEMA DE LA CUINA EN EL SENTIT MÉS AMPLI, UN MOTIU OMNIPRESENT EN EL CONJUNT DE L'OBRA DE PICASSO QUE S'ABORDA PER PRIMERA VEGADA EN AQUESTA MOSTRA.

PROP DE 200 OBRES PROCEDENTS DE MUSEUS, INSTITUCIONS I COL·LECCIONS PRIVADES D'ARREU PRESENTEN UN RECORREGUT CRONOLÒGIC PER LA VIDA I L'OBRA DE PICASSO I ENS PERMETEN CONSIDERAR L'ARTISTA DES D'UNA NOVA PERSPECTIVA.

LA MOSTRA COMPTA AMB LA COL·LABORACIÓ EXCEPCIONAL DE **FERRAN ADRIÀ**, QUE ESTABLIRÀ UN DIÀLEG ENTRE EL PROCÉS CREATIU DE PICASSO I LA CREACIÓ CULINÀRIA CONTEMPORÀNIA.

LA CUINA DE PICASSO - DEL 25/5/2018 AL 30/9/2018

ELS RESTAURANTS QUE VAN MARCAR LA SEVA TRAJECTÒRIA

Un dels aspectes que s'aborda a l'exposició *La cuina de Picasso* és la importància dels restaurants com a punt de trobada de les avantguardes, des del restaurant *Els Quatre Gats* de Barcelona fins al *Lapin Agile* del turó de Montmartre, on es reunien els bohemis de l'època i la colla de Picasso. Així doncs, es presenten els restaurants mítics de la vida del pintor, com el famós restaurant *Le Catalan*, situat no gaire lluny del seu taller del carrer Grands-Augustins, on Picasso anava a menjar amb els amics durant l'ocupació alemanya.

NATURES MORTES

Els estris i els ingredients culinaris són la base de moltes natures mortes que es mouen en diferents registres. Des de la representació estètica i alegre fins a la metàfora de la privació i la por durant l'ocupació alemanya, aquestes natures mortes segueixen el pols de l'artista i el context històric.

Així doncs, no és gens estrany que puguem veure la tomaquera del taller del carrer Grands-Augustins en un quadre o un estofat d'anguiles preparat per Jacqueline en un altre.

ICONOGRAFIA I REFERÈNCIES CULINÀRIES EN L'ESCRITURA POÈTICA I TEATRAL DE PICASSO

La cuina i el menjar se situen al nucli de l'univers iconogràfic i sensible de Picasso. Els seus escrits poètics i les seves obres de teatre posen més intensament en relleu l'espai, el que s'hi fa, els estris i els ingredients culinaris. De manera paral·lela a les referències de fruites i verdures pintades, veiem el paper primordial que té la cuina en l'acte i el procés creatiu de l'artista.

LA CUINA DE PICASSO - DEL 25/5/2018 AL 30/9/2018

LA CUINA, METÀFORA CABDAL DE L'ACTE CREATIU

Vinculada al temps i a l'erotisme, i amb una dimensió antropològica inqüestionable, la cuina ens revela amb la mateixa intensitat tant el Picasso artista com el Picasso home. El menjar, veritable sincretisme cultural, és, en el cas de Picasso, font de desitjos inconscients, i constitueix un llenguatge metafòric per excel·lència.

COL·LABORACIÓ AMB FERRAN ADRIÀ

El nou espai dedicat a l'art contemporani que va inaugurar el Museu Picasso l'any passat acollirà una intervenció de **Ferran Adrià** amb motiu de l'exposició.

EL CATÀLEG: *LA CUINA DE PICASSO*

Al mateix temps s'editarà un acurat catàleg il·lustrat de més de 300 pàgines i amb textos de 13 col·laboradors: Emmanuel Guigon, Claustr Rafart, Androula Michael, Ferran Adrià, Brigitte Léal, Laurence Bertrand-Dorléac, Jean-Paul Morel, Cécile Godefroy, Marie-Laure Bernadac, Jèssica Jaques Pi, Christine Piot, Coline Zellal i Émilie Bouvard.

LA CUINA DE PICASSO - DEL 25/5/2018 AL 30/9/2018

EXPOSICIÓ

La cuina de Picasso / La cocina de Picasso / Picasso's Kitchen / La cuisine de Picasso

ORGANITZACIÓ I PRODUCCIÓ

Museu Picasso de Barcelona

DATES

Del 25 de maig al 30 de setembre de 2018

COMISSARIS

Emmanuel Guigon, director del Museu Picasso; Claustra Rafart, conservadora d'obra gràfica del Museu Picasso, i Androula Michael, professora titular de la Universitat de Picardie Jules Verne i de la UFR des Arts de París

UBICACIÓ

Museu Picasso de Barcelona. Espai expositiu: primera planta del palau Finestres, sales A de la col·lecció permanent, sala 0 i nou espai a peu de carrer.

PICASSO-MEDITERRANI

L'exposició *La cuina de Picasso* forma part de Picasso Mediterrani, una iniciativa del Musée national Picasso-Paris.

Picasso Mediterrani és un esdeveniment cultural internacional que se celebra des de la primavera de 2017 fins a la primavera de 2019. Més de seixanta institucions han elaborat una programació al voltant de l'obra "obstinadament mediterrània" de Pablo Picasso (en paraules de Jean Leymarie). Per iniciativa del Musée national Picasso-Paris, aquest recorregut per l'obra de l'artista i els llocs que el van inspirar ofereix una experiència cultural sense precedents que pretén reforçar els vincles entre totes les ribes del Mediterrani.

Picasso descobreix París

18.09.2018
06.01.2019

EL MUSEU PICASSO DE BARCELONA EXPOSARÀ PECES IMPRESSIONISTES I SIMBOLISTES DEL **MUSEU D'ORSAY** DE PARÍS.

AQUESTES OBRES PERMETRAN AL PÚBLIC COPSAR L'IMPACTE QUE EL JOVE PICASSO VA EXPERIMENTAR EN ELS SEUS DOS PRIMERS VIATGES A PARÍS.

PICASSO DESCOBREIX PARÍS - DEL 18/9/2018 AL 6/1/2019

OBRES IMPRESSIONISTES I SIMBOLISTES

El Museu Picasso de Barcelona mostrarà a mitjan setembre peces de Bartholomé, Carrière, Delacroix, Manet, Toulouse-Lautrec, Capiello, Degas, Cézanne, Steinlen i Gauguin, entre d'altres, provinents de la col·lecció permanent del Musée d'Orsay i del Musée national Picasso de París a l'exposició que porta per títol, *Picasso descobreix París*, que es podrà veure del 18 de setembre de 2018 al 6 de gener de 2019.

L'exposició neix arran de l'intercanvi d'obres en préstec que el Museu Picasso fa amb motiu de la mostra *Picasso bleu et rose* del Musée d'Orsay de París,

organitzada amb el Musée national Picasso-Paris. L'exposició farà palesa l'admiració de Picasso envers alguns artistes de l'escena parisenca del principi del segle xx.

La selecció d'obres s'ha fet a partir de la crítica de Felicien Fagus amb motiu de l'exposició de *Picasso i Iturrino* a la Galerie Vollard publicada a la *Revue Blanche* el 15 de juliol de 1901, i a partir de les obres de Pablo Picasso que fan referència a altres artistes. Les peces que Picasso va veure en directe per primera vegada a París es relacionaran amb obres de la col·lecció del Museu.

PICASSO DESCOBREIX PARÍS - DEL 18/9/2018 AL 6/1/2019

LES ESTADES A PARÍS

Picasso visita París per primer cop la tardor de 1900. En aquest viatge descobreix un munt d'artistes a l'Exposició Universal de 1900, celebrada a la capital francesa, a les galeries privades i en els atractius cartells penjats als carrers. Entre 1900 i 1904 Picasso alterna les estades a París amb estades a Madrid i sobretot a Barcelona. En aquesta època s'emmiralla en l'art modern que es desenvolupa a la capital francesa i els moviments artístics impressionista, nabí i simbolista.

INFLUÈNCIES DEL JOVE PICASSO

La frase del crític Felicien Fagus publicada a la *Revue Blanche* del 15 de juny de 1901, amb motiu de l'exposició de *Picasso i Iturrino* a la Galerie Vollard, resumeix les influències directes i indirectes rebudes pel jove Picasso: "On démêle aisément, outre les grand ancêtres, mainte influence probable, Delacroix, Manet (tout indiqué, lui qui vient un peu des Espagnols), Monet, Van Gogh, Pissarro, Toulouse-Lautrec, Degas, Forain, Rops, peut-être... Chacune passagère, aussitôt envolée que captée". A part d'aquestes possibles influències, Picasso va mirar altres artistes, com ara Bartholomé, Puvis de Chavannes i Carrière, tal com es pot veure en els dibuixos d'aquesta primera etapa parisenca.

PICASSO DESCOBREIX PARÍS - DEL 18/9/2018 AL 6/1/2019

EXPOSICIÓ

Picasso descobreix París / Picasso descubre París / Picasso discovers Paris / Picasso découvre Paris

ORGANITZACIÓ I PRODUCCIÓ

Museu Picasso de Barcelona

DATES

Del 18 de setembre de 2018 al 6 de gener de 2019

COMISSÀRIA

Malén Gual, conservadora del Museu Picasso

UBICACIÓ

Museu Picasso de Barcelona. Espai expositiu: sala 8 de la col·lecció permanent.

Pablo Picasso i els editors Gustavo Gili

23.11.2018
24.02.2019

EL MUSEU PICASSO PRESENTA AL PÚBLIC PER PRIMERA VEGADA EL FONS GUSTAU GILI I ANNA MARIA TORRA,
ADQUIRIT PEL MUSEU.

L'EXPOSICIÓ MOSTRARÀ PER PRIMERA VEGADA EL CONJUNT D'OBRES QUE INTEGREN EL FONS, ALGUNES D'ELLES
INÈDITES, LES QUALS S'EXPOSEN AL PÚBLIC PER PRIMERA VEGADA.

LA MOSTRA POSA EN VALOR LA RELACIÓ DE PABLO PICASSO AMB ELS EDITORS DE GUSTAVO GILI, UNA AFINITAT
QUE TÉ COM A TELÓ DE FONS LA CIUTAT DE BARCELONA.

PABLO PICASSO I ELS EDITORS GUSTAVO GILI -

DEL 23/11/2018 AL 24/2/2019

EL FONS GUSTAU GILI I ANNA MARIA TORRA I EL FONS DOCUMENTAL DE L'EDITORIAL GUSTAVO GILI

L'any 2014, el Museu Picasso va rebre aquest fons, format per un conjunt d'obres i documents que posen en valor la relació de Pablo Picasso amb els editors barcelonins. Aquest fons patrimonial és d'una importància cabdal, ja que aporta informació essencial per aprofundir en la relació de Picasso amb Barcelona, especialment durant la segona meitat del segle xx, les últimes dècades de la vida de l'artista. Aquestes obres i documents són el testimoni de la feina duta a terme per l'artista i els editors i alhora posen de manifest l'amistat dels dos matrimonis, Pablo i Jacqueline i Anna Maria i Gustau.

El Museu Picasso s'ha ocupat, durant aquests anys, del tractament documental, de la conservació del nou fons artístic i de l'estudi d'aquest conjunt, a través del qual ens podem endinsar en els processos

creatius de Picasso, la seva producció gràfica (un dels punts forts del Museu) i la significativa feina duta a terme per l'editorial Gustavo Gili.

L'exposició posa en valor la relació de Pablo Picasso amb dues generacions d'editors de l'editorial Gustavo Gili, una relació que té com a teló de fons la ciutat de Barcelona. La mostra desglossa les dues etapes de la relació. La primera s'inicià durant els anys vint del segle passat, quan el fundador de l'editorial, Gustavo Gili Roig, va contactar amb l'artista per encetar una nova línia editorial de bibliofília, *La Cometa*. Gili Roig posà al timó d'aquesta aventura editorial de bibliofília moderna, fins aleshores inexistent a l'Estat espanyol, dos homes rellevants, l'escriptor i periodista Agustí Calvet, Gaziol, i l'enquadrador Ermengol Alsina Munné.

PABLO PICASSO I ELS EDITORS GUSTAVO GILI -

DEL 23/11/2018 AL 24/2/2019

LA RELACIÓ PROFESSIONAL AMB PICASSO

La relació professional de l'editorial Gustavo Gili i Pablo Picasso va començar arran del primer encàrrec que li van fer, consistent a il·lustrar el tractat de José Delgado, àlies Pepe Illo (Hillo), *La Tauromaquia o Arte de torear*. Al principi dels anys trenta, sense cap motiu aparent, el projecte es va aturar, tot i que l'artista ja havia creat alguns gravats.

La segona etapa s'inicià l'any 1956, quan Gustavo Gili Esteve, fill del fundador de l'editorial, es posà en contacte amb Picasso per reprendre el projecte encetat pel seu

pare. Fou l'inici d'un vincle professional llarg i fructífer que, ben aviat, donà pas a una gran amistat.

En aquesta nova etapa es desenvolupen diferents línies editorials. Destaca, en l'àmbit de la bibliofília moderna, la il·lustració de tres obres, *La Tauromaquia o Arte de torear de Pepe Hillo (Illo)* (1959), conjunt d'aiguatintes al sucre que esdevé un dels llibres il·lustrats més corals, i *Picasso il·lustrador* i *El entierro del conde de Orgaz* (1969), en el qual Picasso il·lustrà el seu propi text.

LA RELACIÓ PERSONAL AMB PICASSO

A poc a poc es va teixint una amistat veritable i lleial entre el matrimoni constituït per Jacqueline Roque i Pablo Picasso, i Anna Maria Torra Amat i Gustau Gili Esteve. Una amistat de la qual les dues dones seran el motor.

La mostra presenta per primera vegada la globalitat del Fons Gustau Gili i Anna Maria Torra, adquirit pel Museu l'any 2014, i una selecció dels fons documentals procedents de la Donació Editorial Gustavo Gili del mateix any.

Es complementa amb obres de museus i arxius del país i estrangers i amb obres de col·leccions particulars.

La relació entre Picasso i els Gili s'emmarca a Barcelona, ciutat de gran tradició editorial. Picasso, com és ben sabut, va viure a la ciutat comtal, a la qual restà sempre unit a través de la família i dels amics. L'exposició girarà a l'entorn d'aquesta tríada indissoluble: Picasso-Gili-Barcelona.

PABLO PICASSO I ELS EDITORS GUSTAVO GILI -

DEL 23/11/2018 AL 24/2/2019

EL CATÀLEG: *PABLO PICASSO I ELS EDITORS GUSTAVO GILI*

El catàleg de l'exposició ens permetrà descobrir la col·laboració entre Pablo Picasso i l'editorial Gustavo Gili, una tasca de bibliofília excel·lent a banda d'altres feines igualment memorables en altres àmbits editorials. Més enllà del terreny professional, la relació prengué un caire més personal, fins a convertir-se en una amistat. Al mateix temps, al catàleg es posen al descobert per primera vegada les obres adquirides pel Museu Picasso procedents de la col·lecció particular d'Anna Maria Torra Amat i Gustau Gili Esteve, un fons patrimonial rellevant entre el qual hi ha un bon nombre de dibuixos i dedicatòries, majoritàriament inèdits, testimoni de la seva amistat. El catàleg inclourà textos d'especialistes del món de l'art i de la bibliofília: Emmanuel Guigon, Daniel Giralt-Miracle, Germán Masid Valiñas, Androula Michael, Aitor Quiney i Claustre Rafart.

PABLO PICASSO I ELS EDITORS GUSTAVO GILI -

DEL 23/11/2018 AL 24/2/2019

EXPOSICIÓ

Pablo Picasso i els editors Gustavo Gili / Pablo Picasso y los editores Gustavo Gili /
Pablo Picasso and the publishers Gustavo Gili / Pablo Picasso et les éditeurs Gustavo
Gili

ORGANITZACIÓ I PRODUCCIÓ:

Museu Picasso de Barcelona

DATES

Del 23 de novembre de 2018 al 24 de febrer de 2019

COMISSARIS

Claustre Rafart, conservadora del Museu Picasso

UBICACIÓ

Museu Picasso de Barcelona. Espai expositiu: palau Finestres.

Sabartés per Picasso per Sabartés

23.11.2018
24.02.2019

CINQUANTA ANYS DESPRÉS DE LA MORT DE JAUME SABARTÉS (13 DE FEBRER DE 1968), FUNDADOR, AMB PABLO PICASSO, DEL MUSEU PICASSO DE BARCELONA, L'ARXIU PERSONAL QUE CUSTODIA EL MUSEU PODRÀ SER **CONSULTAT PELS INVESTIGADORS.**

AQUEST ESDEVENIMENT ÉS EL PUNT DE PARTIDA DE L'EXPOSICIÓ QUE LI DEDICA EL MUSEU PICASSO DE BARCELONA I QUE VOL REIVINDICAR LA FIGURA DE JAUME SABARTÉS NO NOMÉS COM L'AMIC I EL CONFIDENT DE TOTA LA VIDA DEL PINTOR MÉS DETERMINANT DEL SEGLE XX, SINÓ TAMBÉ COM A AGENT DE TOTA UNA TRAJECTÒRIA PERSONAL: BIÒGRAF, ESCRITOR, TRADUCTOR, PROFESSOR I INTEL·LECTUAL COMPROMÈS POLÍTIICAMENT AMB EL SEU TEMPS.

SABARTÉS PER PICASSO PER SABARTÉS - DEL 23/11/2018 AL 24/2/2019

L'EXPOSICIÓ: HOMENATGE I REIVINDICACIÓ

L'exposició reivindica la figura de Jaume Sabartés més enllà del seu conegut paper d'home de confiança de Picasso. A través de més de vint textos sobre Picasso, Sabartés esdevé un divulgador d'aspectes de l'artista que difícilment hauríem conegut sense l'òptica del primer pla, del coneixement quotidià. Alhora, el Museu vol

contribuir a l'establiment de la biografia de Sabartés, la vida del qual és encara prou desconeguda. L'exposició mostrarà una selecció dels retrats que Picasso va fer de Sabartés al llarg de tots els anys d'amistat. Aquests retrats abracen totes les tècniques: pintura, dibuix i gravat, però també literatura.

RETRATS DE JAUME SABARTÉS

També es mostraran retrats de Sabartés fets per altres artistes amics americans com Carlos Valenti, Rafael Rodríguez Padilla, Rodolfo Valladares i Miguel Arcángel de León, i retrats de fotògrafs de l'entorn de Picasso com Edward Quinn, David Douglas Duncan i Alexander Liberman.

L'exposició inclourà material d'arxiu: fotografies, documents i objectes

personals, així com una selecció de la correspondència amb Picasso.

El projectes editorials de Sabartés sobre Picasso prenen especial rellevància en la mostra, ja que es presenten tots els llibres publicats en context, amb la documentació conservada a l'arxiu Sabartés que n'explica la gestió.

SABARTÉS PER PICASSO PER SABARTÉS - DEL 23/11/2018 AL 24/2/2019

SABARTÉS I PICASSO: PATRONS DEL MUSEU PICASSO DE BARCELONA

El tercer aspecte que aborda l'exposició és la rellevància d'aquesta amistat per a la creació del Museu Picasso de Barcelona, inaugurat el 9 de març de 1963, en ple franquisme, amb el nom de Col·lecció Sabartés, i per a la relació de Picasso amb Barcelona. Jaume Sabartés va ser una mena de frontissa que va obrir les portes de molts catalans que es van voler acostar a Picasso. Els cosins Gaspar (Joan i Miquel), Joan Vidal Ventosa o la família Reventós en serien exemples paradigmàtics.

El títol de l'exposició, *Sabartés per Picasso per Sabartés*, dibuixa el cercle d'aquesta biografia compartida que va començar a Barcelona i que troba el fil conductor en el llibre de Jaume Sabartés *Picasso. Retratos y recuerdos*: a través de la descripció dels retrats que Picasso fa de l'amic, Sabartés escriu sobre la vida i l'obra de Picasso, en la qual la presència de Sabartés és una constant.

EL CATÀLEG: SABARTÉS PER PICASSO PER SABARTÉS

El catàleg de l'exposició té el repte de ser la primera monografia dedicada a la trajectòria vital de Jaume Sabartés des d'un punt de vista general. L'any 1981, Luis Luján Muñoz va escriure i publicar a Guatemala una biografia sobre els anys de Sabartés en aquell país (1904-1927). També s'han publicat diversos articles sobre aspectes concrets de la vida de Sabartés, però no hi ha cap monografia

que abordi la seva biografia de manera global. El catàleg inclourà textos d'Emmanuel Guigon (director del Museu Picasso), Margarida Casacuberta (Universitat de Girona), Fatiha Idmhand (Universitat de Poitiers), Margarida Cortadella (Museu Picasso), Malén Gual (Museu Picasso), Claustre Rafart (Museu Picasso) i Sílvia Domènech (Museu Picasso).

SABARTÉS PER PICASSO PER SABARTÉS - DEL 23/11/2018 AL 24/2/2019

EXPOSICIÓ

Sabartés per Picasso per Sabartés / Sabartés por Picasso por Sabartés / Sabartés by Picasso by Sabartés / Sabartés par Picasso par Sabartés

ORGANITZACIÓ I PRODUCCIÓ

Museu Picasso de Barcelona

DATES

Del 23 de novembre de 2018 al 24 de febrer de 2019

COMISSARIS

Margarida Cortadella, responsable de la Biblioteca del Museu Picasso, i Emmanuel Guigon, director del Museu Picasso

UBICACIÓ

Museu Picasso de Barcelona. Espai expositiu: palau Finestres.

CHEFS-D'ŒUVRE - EXPOSICIÓ HORS MURS

El mes de juliol de 2017 es van iniciar els protocols d'estudi i documentació per presentar el projecte de restauració de la pintura *Ciència i Caritat*. Els treballs de restauració van començar el passat mes de novembre i s'espera que concloguin abans de l'estiu.

Aquest projecte de restauració es fonamenta en els coneixements generats des d'àmbits científics, tant a l'hora d'establir l'estat de la pintura com a l'hora de seleccionar i aplicar els procediments de treball.

Durant la tardor del 2018 es presentarà a l'exposició *Chefs-d'œuvre* del Musée national Picasso-Paris la pintura *Ciència i Caritat* i diverses obres relacionades amb el seu procés creatiu. Aquesta obra mestra del període de formació de Picasso constituirà la primera sala de la mostra, on juntament amb olis i altres dibuixos relacionats també es presentaran els resultats dels estudis tècnics. El departament de Restauració del Museu Picasso de Barcelona serà responsable d'aquesta presentació a París i de l'elaboració dels continguts.

EXPOSICIÓ

Chefs-d'œuvre - Exposició hors murs

ORGANITZACIÓ I PRODUCCIÓ

Museu Picasso de Barcelona

DATES

Del 4 de setembre de 2018 al 13 de gener de 2019

COMISSÀRIA

Reyes Jiménez, responsable del Departament de Restauració i Conservació Preventiva del Museu Picasso, amb la coordinació científica d'Émilie Bouvard

LLOC

Musée national Picasso-Paris

http://www.museepicassoparis.fr/a_venir-2/

INVESTIGACIÓ I RECERCA

CENTRE D'ESTUDIS AVANÇATS I RECERCA PICASSIANS - MPB

És tracta d'un projecte inèdit de fundació i desenvolupament d'un programa acadèmic universitari internacional, amb seu al Museu Picasso i sota la responsabilitat dels doctors Emmanuel Guigon i Jèssica Jaques, amb col·laboració d'Androula Michael, que vol posar en xarxa les universitats catalanes, estatals, franceses i d'arreu d'Europa, dels Estats Units i d'altres possibles llocs que imparteixin programes docents sobre Picasso o duguin a terme projectes de recerca, màsters o doctorats vinculats als estudis picassians en un sentit ampli.

En aquest grup també s'inclouran els grups de recerca dels museus Picasso i els centres amb col·leccions i projectes picassians.

El Museu Picasso esdevindrà el nucli d'aquesta xarxa i establirà convenis de col·laboració amb cada institució implicada.

La finalitat del projecte és activar i vincular programes docents de grau, màster i doctorat, així com promocionar treballs de final de grau i de final de màster i tesis doctorals sobre Picasso en codirecció entre professors universitaris i membres dels equips dels museus Picasso o similars. A més, es dissenyarà un programa de màster oficial de l'Espai d'Educació Superior Europeu amb la intervenció de totes les institucions implicades, així com un programa de doctorat.

INVESTIGACIÓ I RECERCA

MEMÒRIA ORAL PICASSO

Es tracta d'aprofundir en la creació d'un fons d'història oral sobre Picasso. El projecte vol produir un conjunt de fonts sonores (audiovisuals), a tall d'eina internacional d'investigació i coneixement, que permetin recuperar les memòries individuals i establir noves narratives sobre Picasso. En aquestes fonts es recollirà el testimoni oral dels protagonistes de la vida, l'obra i la trajectòria de Picasso, mitjançant la realització d'entrevistes, converses i

visites planificades i dirigides. El projecte es farà en col·laboració amb el **Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía** i el **Musée national Picasso-Paris**. Tant les línies d'investigació com les persones entrevistades i els protocols de treball seran consensuats per totes tres institucions. La línia d'investigació principal i prioritària d'aquest projecte respecte al **Museu Picasso de Barcelona** és el vincle de Picasso amb la ciutat comtal.

CRONOLOGIA PICASSIANA I PROJECTES COL·LABORATIUS

En el marc del conveni de col·laboració signat entre el Museu Picasso de Barcelona i el Musée national Picasso-Paris, els equips científics de tots dos museus inicien, aquest any, l'elaboració d'una cronologia de la vida i l'obra de Picasso unificada, corroborada i documentada, amb la pretensió que es converteixi en una cronologia de referència per a tots els investigadors i evitar així les contradiccions

i incerteses que encara graviten sobre l'àmplia bibliografia picassiana.

L'equip del Museu Picasso de Barcelona aporta fonamentalment el seu coneixement i recerca sobre el període juvenil (Málaga, la Corunya, Barcelona i Madrid), les diferents estades a Barcelona i altres indrets de Catalunya, i la vinculació de l'artista amb la nostra ciutat.

INVESTIGACIÓ I RECERCA

XARXA PICASSIANA CATALANA

Al principi del 2019 es preveu impulsar el projecte d'establiment de la Xarxa Picassiana a Catalunya. En aquest sentit, durant el 2017 es va pactar un conveni de col·laboració amb la Fundació Palau de Caldes d'Estrac que s'ha formalitzat en diferents esdeveniments, com per exemple les sessions del *3r Congrés Internacional Picasso i identitat*, l'espectacle *La llavor de l'amor*, amb textos literaris, poètics i picassians de Josep Palau i Fabre interpretats per Montse Guallar i Max Sunyer i presentat en diversos espais de Catalunya amb producció d'Òmnium Cultural, i també l'organització de l'espectacle *Poemes de l'Alquimista* de Palau i Fabre, que finalment no es va estrenar per la malaurada mort sobtada del director, Moisès Maicas.

Al mateix temps, s'està reforçant la xarxa picassiana amb els pobles de Catalunya on va estar-se Pablo Picasso, com amb el Centre Picasso d'Horta de Sant Joan, on l'artista va fer una estada; amb el Museu Thermalia de Caldes de Montbui, que posseeix una col·lecció important de l'escultor Manolo Hugué; amb el Centre Picasso de Gósol, i també amb algunes ciutats del Rosselló, com Ceret, Perpinyà i Cotlliure.

Bernard Plossu, premi nacional de Fotografia a França i un dels grans fotògrafs europeus actuals, farà un reportatge dels diferents escenaris picassians catalans. Posteriorment, el Museu Picasso i la resta de centres implicats exposaran aquest treball i probablement se'n farà una publicació.

INVESTIGACIÓ I RECERCA

XARXA D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ DEL MUSEU PICASSO

La posada en marxa d'un model estratègic d'informació esdevé un projecte essencial per al **Centre de Recerca del Museu Picasso**. Amb l'objectiu de donar forma a tota la informació, la documentació i el coneixement, estructurar-los, fer-los accessibles i explorar-ne tot el potencial, és imprescindible disposar d'una plataforma tecnològica que respecti els principis bàsics de treball i accés a la informació i la documentació i que gestioni el coneixement i permeti interactuar amb la ciutadania i amb la comunitat científica.

COSMOLOGIA EL VINCLE DE PICASSO AMB BARCELONA

Es continuarà la tasca iniciada amb l'ontologia de domini *Exposició Picasso 1936* per anar creant una ontologia sobre Picasso que recollirà la que ja existeix i s'anirà ampliant amb la construcció del domini *El vincle de Picasso amb Barcelona*.

L'ontologia, o més ben dit la cosmologia, és una formalització explícita d'un esquema conceptual compartit, és a dir, és una eina que ens ofereix l'enginyeria informàtica que permet experimentar amb noves formes d'estructura i formalitzar la

Amb el grau d'organització actual dels fons documentals del Museu, i després dels diferents estudis i assessoraments relatius a una solució i un sistema integrador per a la implementació posterior d'un programari de gestió de la informació (ECM - Enterprise Content Management), el 2018 es posarà en marxa aquest projecte, amb la selecció i la posterior implementació d'una eina de gestió d'actius digitals amb enfocament empresarial que possibilitarà l'accés al patrimoni documental.

informació, ja que la relaciona semànticament, tal com fem els humans, i en conseqüència permet compartir el coneixement. Així doncs, la intenció d'aquesta cosmologia és construir un esquema conceptual sobre el vincle de Picasso amb Barcelona per compartir aquests coneixements i així anar generant-ne de nous. La proposta és treballar conjuntament amb el *Computer Vision Center* de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

RESTAURACIÓ I CONSERVACIÓ PREVENTIVA

RESTAURACIÓ DE *CIÈNCIA I CARITAT*

Al llarg del 2018 es conclourà l'estudi científicotècnic de la pintura *Ciència i Caritat* i de les principals obres de petit format que hi estan relacionades. De moment se n'han fet diversos estudis: gigafoto, radiografia, proves de neteja i presa de mostres de materials. Al de gener un tècnic del Consiglio Nazionale delle Ricerche, Istituto di Fisica Applicata Nello Carrara (Florència, Itàlia) s'ha desplaçat al Museu per escanejar la pintura amb

espectroscòpia d'infraroig. Amb aquesta tècnica esperem poder obtenir informació de les capes internes i del procés d'execució de la pintura. També s'aplicaran altres tècniques com l'RTI (Reflectance Transforming Imaging), que revelarà els diferents patrons d'alteracions de la capa pictòrica. L'estiu del 2018 es publicaran les conclusions de la restauració de *Ciència i Caritat*, que es presentaran a París al final de l'agost.

RESTAURACIÓ I CONSERVACIÓ PREVENTIVA

ACTIVITATS DE RECERCA PROMESA PROJECT

El 22 i 23 de febrer de 2018 es farà la presentació d'un pòster a la 19a Jornada de Conservació d'Art Contemporani MNCARS (Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía) sobre el comportament mecànic de les pintures de 1917, amb un pòster amb el títol *Con permiso de Picasso*.

Estudio de las propiedades mecánicas y dimensionales de los materiales de la pintura comercial y su influencia en los mecanismos de degradación en obra moderna y contemporánea.

<http://www.museoreinasofia.es/actividades/19a-jornada-conservacion-arte-contemporaneo>

SEMINARI *LA CONSERVACIÓ DELS MATERIALS EN L'OBRA DE PICASSO*

El mes de novembre de 2018 tindrà lloc, al Museu Picasso, el seminari ***La conservació dels materials en l'obra de Picasso***. El seminari està organitzat en col·laboració amb el grup de recerca del ProMeSA

Project, i s'hi convidarà investigadors de rellevància en temes relacionats amb alteracions de materials pictòrics. Per part del Museu es proposarà un cas pràctic de la nostra col·lecció.

ESTUDI GRAFOLÒGIC

El Museu ha iniciat recentment l'estudi sistemàtic de l'evolució del traç en la signatura de Picasso. La revisió dels dibuixos es farà per ordre cronològic, començant per les obres de la Corunya. Al mateix temps s'estudiarà la signatura malmesa de la pintura *Ciència i Caritat*, que actualment s'està intervenint.

PUBLICACIONS

QUADERNS PICASSO / CUADERNOS PICASSO / CAHIERS PICASSO

La Fundació Museu Picasso es proposa editar una **revista anual** que unifiqui la xarxa Picasso en l'àmbit internacional i que inclogui les investigacions més contemporànies dutes a terme per investigadors de diverses generacions i també de diferents disciplines, però dedicades exclusivament a Picasso. Aquest projecte està en fase de gestació i de moment s'està treballant amb el comitè científic i de redacció que coordinarà el quadern.

COL·LECCIÓ SABARTÉS

Al mateix temps, també es llançarà la *Col·lecció Sabartés*, que publicarà anualment un llibre dedicat a Picasso. El primer número d'aquesta sèrie presentarà els escrits de Brigitte Baer i inclourà una introducció de Brigitte Leal.

PROJECTE ELS ESCRITS DE PICASSO (2018-2020)

Un projecte inèdit en català i castellà que presentarà el conjunt íntegre dels textos literaris de Picasso. L'edició anirà a cura de

Jèssica Jaques Pi i el Museu Picasso. Els textos es traduiran i dels originals en castellà se'n farà la transcripció fidel.

EDICIONS FACSIMIL DELS QUADERNS DE DIBUIX DE LA COL·LECCIÓ DEL MUSEU (2019-2023)

El Museu té 19 quaderns de Pablo Picasso corresponents a diferents èpoques de l'artista, i vol publicar-los agrupats cronològicament. Cadascun anirà acompanyat d'un article que tractarà en profunditat la temàtica del carnet, i serà escrit per un expert.

Es preveu publicar-ne set volums: la Corunya, Barcelona (formació), Madrid, Horta, contacte amb les avantguardes, Gósol i Gili

GESTIÓ DE PÚBLICS

VISITES INDIVIDUALS

El primer trimestre de 2018, el Museu Picasso iniciarà un servei de guies que prestarà visites per a públic individual i de protocol, de dimarts a diumenge de 9h a 18h, amb sol·licitud prèvia. També s'ofereix a partir de les 19h, amb el Museu tancat al públic, així com els dilluns d'obertura durant la temporada alta. Aquestes visites es faran en català, castellà, anglès, francès, italià, alemany, portuguès, rus, xinès mandarí, japonès i coreà. D'altra banda, també es programaran, a petició, visites per a persones amb discapacitat visual i auditiva. Els itineraris seran visites comentades a la col·lecció, a les exposicions temporals i als palaus del Museu.

3

VISITES REGULARS A LA COL·LECCIÓ I ELS PALAUS

Un altre servei que es posarà en marxa durant el primer trimestre de l'any és el de visites regulars a la col·lecció, els dimecres a les 15h en anglès i a les 16h en francès. Les visites en català i castellà estan programades els dijous a les 19h, en la franja horària de gratuïtat del Museu, una proposta que pretén afavorir l'accés al Museu del públic local. Els diumenges es

faran visites regulars a la col·lecció i als palaus: a les 11h en anglès, a les 11:15h en francès, a les 12:30h en castellà i a les 12:45h en català.

AUDIOGUIES

Pel que fa al servei d'audioguies, el Museu disposa d'un recorregut infantil, destinat a nens i nenes d'entre sis i onze anys, en català, castellà, anglès i francès, així com d'un itinerari per la col·lecció del Museu i un altre itinerari alternatiu, només per les obres més destacades de la col·lecció, en català, castellà, anglès, francès, italià, alemany, japonès, xinès mandarí, rus i coreà. Durant l'exposició temporal *La cuina de Picasso* s'ofereix un recorregut amb audioguia en català, castellà, francès i anglès.

VACCA AL MUSEU PICASSO

UN PROJECTE ACÚSTIC DE VACCA AL PATI FINESTRES DEL MUSEU PICASSO

Del 9 de març a l'1 d'abril de 2018

En la línia de les intervencions d'art contemporani que el Museu Picasso va iniciar l'any passat, i en ocasió de l'aniversari del Museu, inaugurat el 9 de març de 1963, presentem una instal·lació que en celebra l'obertura, que en aquell moment va significar una renovació cultural controvertida per a Barcelona.

Temporal és una instal·lació sonora adaptada a l'espai del **pati Finestres del Museu Picasso de Barcelona** i pensada per l'artista **Vacca**.

La instal·lació consisteix en la simulació d'una tempesta meteorològica que es va apropant, mitjançant diversos equips de reproducció i difusió de so distribuïts pel pati.

Els diversos significats del mot *temporal* entren en joc en aquesta proposta: des de la tempesta meteorològica fins a la tempesta cultural que l'art pot generar, passant per les qualitats efímeres del projecte en particular i de l'art sonor en general. I, d'altra banda, sense oblidar que *temporal* és també l'adjectiu que s'aplica a les propostes artístiques i exposicions portades a terme pels museus.

En aquest sentit, *Temporal* es presenta al pati Finestres, l'àrea del Museu Picasso destinada a les exposicions temporals.

Vacca (Granollers, 1954) és un artista amb una llarga trajectòria, de més 30 anys, que treballa als marges de l'art conceptual i experimenta amb la incidència del so com a mitjà artístic.

SERVEIS EDUCATIUS I ACTIVITATS

EL DIBUIX COM A PROTAGONISTA: TALLERS PER A ADULTS DE LA MÀ DE JOMA I IRMA ARRIBAS

Aquest hivern el Museu ofereix dos tallers per a adults a l'entorn del dibuix, destinats a explorar la col·lecció des d'aquesta tècnica i també a oferir les possibilitats del dibuix tant a persones amb experiència en aquest àmbit com a aquells que no hagin

rebut cap formació. El dibuix com a eina d'exploració i de transformació social serà el tema a partir del qual Joma oferirà el seu taller; mentre que Irma Arribas plantejarà estratègies per vèncer aquella por que poden causar el llapis i el paper en blanc.

TALLER DE DIBUIX PER ADULTS AMB JOMA: QUATRE SESSIONS I CONCERT FINAL

El dibuix en transformació, impartit per Joma

Dijous 15 i 22 de febrer i 1 i 8 de març, de 17:30 a 20h, amb performance final el dijous 15 de març a les 19h (oberta al públic)

El taller tindrà com a temàtica de referència els desplaçats forçosos, els migrants, la mort, el mar, el viatge, les fronteres, el rebuig i l'acceptació com a conceptes, i el projecte *Uns i altres* com a referent aplicat.

El punt de partida per a la proposta de treball de cada sessió serà una obra del fons del Museu Picasso.

Joma. Artista plàstic i, sobretot, dibuixant amb una llarga trajectòria en el dibuix d'opinió i de pensament a la premsa. Ha publicat una profunda recreació visual del món homèric: *La Odissea* (2007-2009) i *La Ilíada* (2009-2013). En el seu projecte d'autoedició *Dits de Rosa*, amb vuit títols publicats, recull treballs apareguts a la premsa i també alguns d'inèdits.

SERVEIS EDUCATIUS I ACTIVITATS

TALLER DE TÈCNIQUES ARTÍSTIQUES AMB IRMA ARRIBAS: QUATRE SESSIONS

POR? JO NO!, IMPARTIT PER IRMA ARRIBAS

Dijous 5, 12, 19 i 26 d'abril, de les 17:30 a les 20h

Dibuixar és una acció que només pot fer-se sense por, amb qualsevol eina i des de la necessitat d'entrar en comunicació.

Aquest taller pretén desenvolupar habilitats i estratègies per a un dibuixar alliberat, mitjançant dinàmiques i escenaris que provoquin els discursos establerts, prioritzant el dibuixar com a acció abans que el dibuix com a resultat.

Irma Arribas. Doctora en Arquitectura. Fundadora i usuària de BAAANG (Base de ACTIVITATS A L'ENTORN DE L'EXPOSICIÓ *LA CUINA DE PICASSO*)

Explorarem els aspectes creatius de la cuina i com van influir l'obra de Picasso. Activitats familiars, tallers, tertúlies i també propostes gastronòmiques incorporades en el recorregut de l'exposició, fent un joc amb les possibilitats i les referències de l'obra exposada a l'exposició.

Accionamiento Arquitectónico No Garantizado), exerceix en el camp de la docència, la recerca i el disseny. Professora de grau i de màster en escoles d'arquitectura i disseny (ETSAB, ETSAM i IED). Dissenyadora de narracions espacials, a través de la convivència amb la imatge (dibuixada o espacialitzada) i la paraula (oral o escrita) per a la comunicació social i crítica.

- Sopars picassians
- Servei de restauració
- Visites olfactivas amb **François Chartier** (expert en sabors i creacions aromàtiques)
- Tallers de cuina per a adults
- Taller per a casals d'estiu
- Tertúlies

21 D'OCTUBRE DE 2018 - BIG DRAW. LA FESTA DEL DIBUIX

BIG DRAW. LA FESTA DEL DIBUIX

Aquesta gran fita del dibuix a Barcelona celebrarà la **novena edició** el diumenge **21 d'octubre**, amb propostes obertes a tots

els públics que permetran divertir-se creant i dibuixant pels barris de la Ribera, Santa Caterina i Sant Pere.

4

L'any passat, el Big Draw va comptar amb la participació de més de 10.000 persones.

El **Big Draw. La festa del dibuix** té com a eix principal el dibuix i la creativitat com a forma d'expressió. És una jornada en què artistes, fotògrafs, il·lustradors, arquitectes i dissenyadors, entre d'altres, reconeguts o emergents, proposen divertits tallers per a tothom que vulgui gaudir, de manera lliure, espontània i gratuïta, el món del dibuix.

CRÈDITS FOTOGRÀFICS PRESENTACIÓ PROGRAMACIÓ 2018

RODA DE PREMSA - DIMECRES 31 DE GENER A LES 11 H.

- Aquestes imatges només es poden utilitzar per a informar directament sobre aquesta Presentació i dins del context de la mateixa, qualsevol ús addicional necessitarà una nova autorització.
- És necessari fer constar el crèdit i el copyright corresponent per cadascuna de les imatges.

Introducció	
	<p>1. Palau Berenguer d'Aguilar Barcelona 18/05/2009 Fotografia, autoria desconeguda Museu Picasso, Barcelona</p>
Restauració i Conservació Preventiva	
	<p>2. Vídeo timelapse Restauració Ciència i Caritat de Pablo Picasso</p>
Gestió de Públics	
	<p>3. Palau Berenguer d'Aguilar Barcelona, 27/04/2009 Fotografia, Roland Stallard Museu Picasso, Barcelona</p>
Serveis Educatius i Activitats	

4. Big Draw. La Festa del dibuix. 8a edició,
Museu Picasso, Barcelona.
Fotografia: Oriol Clavera

Les obres de Picasso tenen drets de reproducció i drets d'autor que no estan administrats pel Museu Picasso, si no per **Administració Picasso**, en aquest cas l'agent de referència a Espanya és <http://www.vegap.es>. S'ha de demanar permís per reproduir les obres i també cal fer constar els crèdits complets i drets d'autor per a cada obra.

Museu Picasso
Montcada 15 – 23
08003 Barcelona
www.museupicasso.bcn.cat

#MuseuPicasso

SERVEI DE PREMSA DEL MUSEU PICASSO

Anna Bru de Sala · Montse Salvadó

Tel. 932 563 026 / 932 563 021 museupicasso_premsa@bcn.cat

www.museupicasso.bcn.cat
